

> Retouradres Postbus 20901 2500 EX Den Haag

Dhr. De Groot en De Vries
Gemeente Noordoostpolder
Postbus 155
8300 AD, Emmeloord

Bestuurskern

Afd Luchtruim en Regionale
Luchthavens

Den Haag
Postbus 20901
2500 EX Den Haag

Contactpersoon

R. Salemink
Senior Beleidsmedewerker
luchtruim

M +31(0)6-13441077
rik.salemink@minienw.nl

Datum 7 mei 2024
Betreft Reactie op uw advies over de verplaatsing van oefengebied
voor nood- en verzorgslandingen Flevopolder

Beste heer De Groot en De Vries,

De beschikbare ruimte voor veilige oefeningen in het huidige oefengebied voor nood- en verzorgslandingen¹, genaamd Flevopolder, wordt te klein vanwege woningbouwplannen en bestaande windmolens. Oefengebieden voor nood- en verzorgslandingen worden aangewezen door de minister van Infrastructuur en Waterstaat (IenW) en zijn belangrijk voor luchtvaartveiligheid en opleidingen. Om die reden verkent het ministerie een alternatieve locatie voor het oefengebied Flevopolder. Hier zijn zes potentiële zoekgebieden in de provincie Flevoland uit voortgekomen in verschillende gemeenten.

Allereerst veel dank aan u en uw collega's voor het advies over de verkenning naar een alternatieve locatie voor het oefengebied voor nood- en verzorgslandingen. Naast uw advies heb ik ook adviezen van de gemeente Noordoostpolder en Dronten ontvangen. Mede op basis hiervan is een afweging gemaakt met welk voorkeurszoekgebied het ministerie verder wil. Zoekgebied A in Zeewolde, tussen de N305, de N301 en het Eemmeer, is gekozen als voorkeurszoekgebied. Dit betekent dat er vooralsnog niet verder gezocht wordt binnen de gemeente Noordoostpolder.

Afweging

Op basis van de ontvangen adviezen is duidelijk geworden dat elk gebied zijn eigen aandachtspunten kent. Geen van de zes zoekgebieden is overduidelijk passend bevonden. Een belangrijk criterium naast geschiktheid van de gebieden is de voorkeur voor verplaatsing van het oefengebied zoveel mogelijk binnen de huidige gemeente. Dit past bij het IenW-beleid om de Nederlandse oefengebieden voor nood- en verzorgslandingen zoveel als mogelijk in stand te houden op de

¹ Het oefenen van nood- en verzorgslandingen kent verschillende voorwaarden. Zo vinden oefeningen alleen plaats bij daglicht, boven niet-bewoonde grond en met voldoende afstand tot obstakels. Het oefenen van nood- en verzorgslandingen gebeurt te allen tijde in de aanwezigheid en onder begeleiding van een instructeur. Tijdens een oefening wordt in de lucht het inzetten van een noodlanding gesimuleerd, tot een hoogte van minimaal 30 meter boven de grond.

huidige locaties op basis van goede samenwerking met de gemeenten en zonder ruimtelijke doorwerking.

De gemeente Zeewolde heeft kenbaar gemaakt in het gekozen zoekgebied weinig ontwikkelingen te verwachten als ook dat het gebied haar agrarisch karakter zal behouden. Toch heeft ook dit gebied aandachtspunten en potentiële ontwikkelingen om rekening mee te houden. In de verdere uitwerking wordt nader onderzocht hoe deze aandachtspunten zo goed mogelijk te adresseren.

Bestuurskern
Afd Luchtruim en Regionale
Luchthavens

Datum
7 mei 2024

Ruimte voor Defensie

Na het verzenden van de adviesvraag aan u heeft het ministerie van Defensie informatie over het programma 'Ruimte voor Defensie' gepubliceerd. Daardoor ontstond een gedeeltelijke overlap van zoekgebieden van Defensie voor laagvlieggebieden voor militaire helikopters en de zoekgebieden die het ministerie van IenW heeft gehanteerd voor civiele oefeningen van nood- en verzorgingslandingen. Mogelijk zou dit kunnen leiden tot een dubbele ruimteclaim. Hier heb ik kennis van genomen en besloten het programma *Ruimte voor Defensie* niet mee te wegen in de afweging wélk zoekgebied het meest geschikt is. Eventuele overlap, conflicterende belangen of juist samenwerking bespreken we pas met de betrokken gemeente, provincie en Defensie wanneer relevant. Het programma *Ruimte voor Defensie* heeft geen invloed gehad op de keuze om verder te gaan met Zeewolde als voorkeurszoekgebied.

Vervolgproces

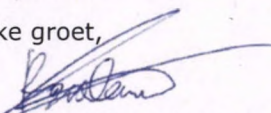
Oefengebieden voor nood- en verzorgingslandingen worden aangewezen door de minister op basis van het Wijzigingsproces luchtruim en vliegprocedures ([Wijzigingsproces Luchtruim en vliegprocedures | Publicatie | Rijksoverheid.nl](#)). Als een vlucht aan de voorwaarden voldoet, is deze in een aangewezen oefengebied uitgezonderd van de minimumvlieghoogte, volgens de Vrijstelingsregeling Besluit Luchtverkeer 2014. De vrijstelling van de minimum vlieghoogte, waar de juridische status van een oefengebied op rust, heeft géén gevolgen of beperkingen in de ruimtelijke ordening van een gemeente.

De volgende stap bestaat uit een verdere uitwerking van dit zoekgebied inclusief een veiligheidsstudie. In overleg met de gemeente Zeewolde zal de participatie met omwonenden en gebruikers vorm worden gegeven. Betrokkenen krijgen daarin de kans hun mening te geven over het potentiële oefengebied en mee te denken over de exacte vorm en locatie. Ook toetsing door de Inspectie voor Leefomgeving van Transport op veiligheid en de Gezamenlijke ATM beleidseenheid van de ministeries van IenW en Defensie op de gevolgde participatie zijn onderdeel van het proces. Aan het einde van dit proces wordt het resultaat voorgelegd aan de minister van Infrastructuur en Waterstaat.

Ik wil u bedanken voor uw bijdrage aan onze zoektocht en de tijd die u daarin heeft geïnvesteerd. Neem gerust contact met mij op als u verdere vragen heeft.

Met vriendelijke groet,

R. Salemink

Initiatiefnemer Alternatieve locatie oefengebied 'Flevopolder'
Senior beleidsmedewerker Luchtruim
Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat
Directoraat-Generaal Luchtruim en Maritieme Zaken

Bijlage – Herhaling aanleiding en context

Bestuurskern

Afd Luchtruim en Regionale Luchthavens

Huidige oefengebied

Het huidige oefengebied, genaamd Flevopolder, bevindt zich mede in het luchtruim boven de gemeente Zeewolde. Verschillende vliegscholen op Lelystad Airport en Hilversum gebruiken het huidige oefengebied. Door woningbouwplannen en bestaande windmolens wordt de beschikbare ruimte voor veilige oefeningen te klein.

Datum

7 mei 2024

De minister heeft besloten tot het behoud van vier oefengebieden in Nederland vanwege het belang van oefengebieden voor de luchtvaartveiligheid. Daarom zoekt IenW naar een alternatieve locatie voor het oefengebied Flevopolder. Hier zijn zes potentiële zoekgebieden in de provincie Flevoland uit voortgekomen in verschillende gemeenten.

Context oefengebied

Nood- en verzorgingslandingen zijn in Nederland het meest voorkomende voorval in de kleine luchtvaart. Het oefenen hiervan is een verplicht onderdeel voor alle vliegopleidingen. Dit maakt het essentieel voldoende veilige oefenruimte aan te bieden. In Nederland zijn op dit moment vier oefengebieden voor nood- en verzorgingslandingen, verspreid over het land. In een oefengebied oefenen (kandidaat)-vliegbrevethouders met kleine eenmotorige propellervliegtuigen of helikopters. De inschatting is dat voor een alternatieve locatie in Flevoland behoefte is aan enkele oefenvluchten per dag.

Het oefenen van nood- en verzorgingslandingen kent verschillende voorwaarden. Zo vinden oefeningen alleen plaats bij daglicht, boven niet-bewoonde grond en met voldoende afstand tot obstakels. Het oefenen van nood- en verzorgingslandingen gebeurt te allen tijde in de aanwezigheid en onder begeleiding van een instructeur. Tijdens een oefening wordt in de lucht het inzetten van een noodlanding gesimuleerd, tot een hoogte van minimaal 30 meter boven de grond.

Proces en formele status oefengebieden

Oefengebieden voor nood- en verzorgingslandingen worden aangewezen door de minister op basis van het Wijzigingsproces luchtruim en vliegprocedures. Als een vlucht aan de voorwaarden voldoet, is deze in een aangewezen oefengebied uitgezonderd van de minimumvlieghoogte, volgens de Vrijstelingsregeling Besluit Luchtverkeer 20142. Veranderingen rond een oefengebied worden gepubliceerd in de luchtvaartgids (AIP), zodat de locatie van het oefengebied duidelijk is voor alle gebruikers van het luchtruim.

De vrijstelling van de minimum vlieghoogte waar de juridische status van een oefengebied op rust, heeft géén gevolgen of beperkingen in de ruimtelijke ordening van een gemeente.